

چند حقیقت و افسانه در باره کشیدن قلیان

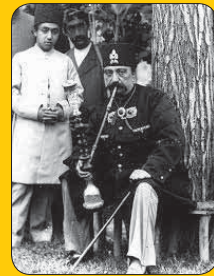
منشاء قلیان

اروپاییان پس از کشف آمریکا با گیاه توتون آشنا شدند و آن را به سایر کشورها از جمله ایران و هند آوردند. به نظر می‌رسد کشیدن قلیان در ایران از دوران شاه طهماسب صفوی در اوایل قرن دهم شمسی شروع شده باشد و اهلی شیرازی، یکی از شاعران آن دوره نیز در یک رباعی به قلیان اشاره کرده است.

روایت دیگر این است که عبدالفتاح گیلانی، پزشک و ادیب ایرانی زمانی که قلیان به دربار احمد شاه گورکانی در هند رفته بود، دود تنباکو را از یک ظرف آب عبور داد تا به اصطلاح آن را «سرد و خالص» کند و به این ترتیب کشیدن قلیان در هند رواج یافت.

گرچه شاه عباس اول تلاش کرد مانع قلیان کشیدن مردم شود و در دوران شاه صفی در دوره‌ای کشیدن قلیان ممنوع شد، اما در زمان شاه عباس دوم در اوایل قرن یازدهم شمسی کشیدن قلیان در قهوه‌خانه‌ها به صورت عادت ملی درآمد.

در دوران قاجار نیز به جز دوران واقعه تنباکو و تحریم مصرف و فروش آن، قلیان به یکی از وسایل ضروری زندگی تبدیل شد.

۲۴ اردیبهشت سالروز لغو امتیاز تنباکو به فتوای آیت‌الله میرزا حسن شیرازی است (۱۲۷۰ هـ. ش)

افسانه ۱

دود قلیان با عبور از آب تصفیه می‌شود و مواد زیانبار آن جدا خواهد شد.

حقیقت ۱

دود تنباکو با عبور از آب قلیان از مواد شیمیایی سرطان‌زا تصفیه نمی‌شود. دود قلیان مانند دود سیگار می‌تواند باعث آسیب زدن به ریه‌ها و قلب شود.

افسانه ۲

استنشاق دود قلیان ریه‌ها را نمی‌سوزاند بنابراین ناسالم نیست.

حقیقت ۲

با اینکه دود قلیان با عبور از آب سرد می‌شود، این دود سرد همچنان حاوی مواد سرطان‌زاست و هنوز ناسالم است.

افسانه ۳

قلیان‌های با گیاهان معطر از قلیان معمولی سالم‌تر هستند.

حقیقت ۳

دود گیاهان معطر هم فردی را که قلیان می‌کشد در معرض قطران و سایر مواد سرطان‌زا قرار می‌دهد.

افسانه ۴

کشیدن قلیان مانند کشیدن سیگار اعتیادآور نیست چراکه دود آن حاوی نیکوتین نیست.

حقیقت ۴

تنباکوی قلیان مانند توتون سیگار حاوی نیکوتین است. در واقع، یک جلسه ۶۰ دقیقه‌ای قلیان کشیدن فرد را در معرض استنشاق حجم دودی در حد ۱۰۰ تا ۲۰۰ برابر حجم دود یک سیگار واحد قرار می‌دهد.

در سال‌های اخیر

تنباکوی مورد استفاده در قلیان را در اغلب در عسل یا ملاس می‌خیسانند و انواع رایج‌های میوه‌ای مانند سیب، هلو یا نارگیل را به آن می‌افزایند. این نوع تنباکو معمولاً از بدترین نوع برگ توتون تهیه می‌شود.

افسانه ۵

تنباکوی میوه‌ای سالم‌تر از تنباکوی معمولی هستند.

حقیقت ۵

تنباکو، تنباکو است و تفاوتی میان نوع با عطر میوه‌ای آن و نوع بدون عطر آن وجود ندارد. برای دادن عطر میوه به تنباکو آن را در ملاس یا عسل می‌خیسانند و با میوه مخلوط می‌کنند، اما این مخلوط همچنان حاوی نیکوتین و مواد سرطان‌زاست.

افسانه ۶

کشیدن قلیان سالم‌تر از کشیدن سیگار است.

حقیقت ۶

دود قلیان به همان اندازه دود سیگار خطرناک است. دود قلیان به شیوه متفاوتی از سیگار تولید می‌شود؛ دود سیگار از سوختن توتون درون آن ایجاد می‌شود، اما دود قلیان ناشی از حرارت دیدن تنباکو با زغال مشتعل است. دودی که در نهایت تولید می‌شود، به همان اندازه دود سیگار حاوی مواد سرطان‌زاست.

دهد. حتی اگر در کافه قلیان‌کشی خودتان قلیان نکشید، باز در معرض استنشاق دود محیطی هستید. خطر دیگر، کشیدن قلیان به‌طور مشترک بدون شستن بخش دهانی آن است که می‌تواند شما را در معرض ابتلا به ویروس‌های سرماخوردگی، آنفلوآنزا و سایر عفونت‌ها و حتی تبخال دهانی قرار دهد.

نیکوتین و مواد سرطان‌زایی که وارد ریه‌ها می‌شود، بیشتر است. هرچه مدت کشیدن قلیان بیشتر شود، نیکوتین و مواد سمی دیگر بیشتر استنشاق می‌شود. یک جلسه ۴۵ تا ۶۰ دقیقه‌ای قلیان کشیدن می‌تواند فرد را تقریباً به همان اندازه کشیدن یک پاکت سیگار در معرض استنشاق قطران، نیکوتین و سایر مواد سمی قرار

آیا می‌دانید؟

دود قلیان در مقایسه با دود یک سیگار واحد حاوی میزان بالاتری از فلزات سنگین سمی آرسنیک، سرب و نیکل است، ۳۶ برابر قطران بیشتری دارد و ۱۵ برابر بیشتر حاوی مونوکسیدکربن است. علت این است که در کشیدن قلیان فرد باید پک‌های عمیق‌تر و طولانی‌تری بزند تا آتش قلیان روشن بماند، در نتیجه میزان